

STRATEGICKÝ ZÁMĚR AKVŠ ČR PRO ROKY 2025–2027

S ohledem na proměnu vysokých škol, rozšiřování činností knihoven¹ a měnící se potřeby jejich uživatelů vnímá Asociace knihoven vysokých škol ČR (dále jen AKVŠ, nebo asociace) jako klíčovou prioritu **podporu systematického rozvoje prostředí vysokých škol jako míst rozvíjejících odborné kompetence svých zaměstnanců a studentů v oblastech podporovaných knihovnami a aktivní sdílení dobré praxe mezi institucemi.**

Aktivity pro podporu rozvoje vychází z potřeb a podnětů členských institucí AKVŠ. Asociace ve své činnosti dbá na to, aby zajistila členům dostatečný přístup k podnětům k rozvoji pocházejícím z národního prostředí, ale i zahraničí.

Knihovny, stejně jako celé vysoké školy, jsou ovlivňovány ve své činnosti nejen technologickým pokrokem, ale i ekonomickou a politickou realitou. Nacházejí se v různých fázích rozvoje, a proto je úkolem AKVŠ i budování otevřené, respektující a vzájemně si pomáhající komunity.

Výkonný výbor AKVŠ v tomto kontextu identifikoval pro roky 2025 až 2027 čtyři klíčové oblasti, v nichž jsou vymezeny konkrétní směry rozvoje a priority celé asociace.

A. Lidé

- Poskytování nástrojů a podmínek pro rozvíjení kompetencí knihovníků, včetně neformálního celoživotního vzdělávání, a to v různých oblastech (katalogizace, akvizice, referenční služby, digitální gramotnost, umělá inteligence, automatizace procesů, data management, informační technologie, právo, library advocacy, informační vzdělávání, otevřená věda, vč. citizen science ad.).
- Podpora profesní dráhy knihovníků²: rozvíjení kompetencí a znalostí, mentoring, sdílení zkušeností, budování a podpora komunity „future leaders“.
- Spolupráce s oborově relevantními studijními programy s cílem potřeby zpětné vazby od studujících i získání zájmu o práci ve vysokoškolských knihovnách.
- Silnější podpora neformálního sdílení zkušeností knihoven při řešení zásadních i drobných výzev.
- Spolupráce v rámci projektů na formální i neformální bázi. Podpora působení a významu pracovních skupin AKVŠ (EIZ – Elektronické informační zdroje, IVIG – Informační vzdělávání a informační gramotnost, OS – Open Science).

B. Prostředí

- Silnější ukotvení knihoven ve strategických, akčních a projektových plánech vysokých škol, budování silné pozice knihoven uvnitř i vně vysoké školy.

¹ Pro potřeby této strategie je pojem „knihovna“ užíván ve smyslu části vysoké školy zaměřené na podporu výuky a výzkumu v oblasti zajištění informačních zdrojů, zázemí pro studium a místo neformálního posilování digitální gramotnosti celé akademické obce. Název takového pracoviště nemusí být jen „knihovna“.

² Pro potřeby této strategie je termín „knihovník“ užíván ve smyslu zaměstnance vysokoškolské knihovny. Tento termín nijak neodlišuje konkrétní pracovní pozici nebo studijní program, který osoba absolvovala, ani neoznačuje zaměstnance, který vykonává pouze činnosti vnímané tradičně jako „knihovnické“.

- Rozvoj fyzického prostředí knihoven: zmapování, co se vysokoškolským knihovnám daří a nedaří v oblasti rozvoje prostor, kde jsou možné inspirační zdroje (ČR, zahraničí). Podpora sdílení zkušeností, obrazového materiálu a kontaktů z cest zaměstnanců knihoven (vč. cest podpořených AKVŠ).
- Spolupráce s Metodickým centrem pro výstavbu a rekonstrukci knihoven (Moravská zemská knihovna v Brně).
- Posílení vnímání knihoven jako přirozeně udržitelných institucí a systematictější začleňování principů udržitelnosti do akcí pořádaných či spolupořádaných AKVŠ.

C. Spolupráce

- Přímá prezentace činnosti asociace a jejích členů směrem k orgánům státní správy, zejména směrem k MŠMT ČR, Radě vysokých škol a poradnímu orgánu MK ČR – Ústřední knihovnické radě.
- Pokračování a podpora spolupráce na stávajících platformách, včetně podpory zapojení dalších institucí (i mimo členskou základnu asociace) do činnosti pracovních skupin AKVŠ tam, kde je to relevantní.
- Navázání spolupráce se Svazem českých knihkupců a nakladatelů k řešení otázek souvisejících s problematikou vydávání a zpřístupňování produkce českých vydavatelství knihovnami vysokých škol.

D. Data

- Podpora diversity forem sběru dat o provozu knihoven: pomoc s využitím dat v jednotlivých vysokoškolských knihovnách, včetně lokálně relevantních ukazatelů, metody sběru dalších významných údajů bez zatěžování knihoven nadměrnou administrativou.
- Využití stávajících externích systémů sběru dat (např. CELUS), včetně podpory většího využívání a sdílení dobré praxe.
- Získávání dat o cílových skupinách prostřednictvím např. specializovaných šetření realizovaných v rámci pracovních skupin AKVŠ s cílem lépe porozumět potřebám uživatelů.
- Důraz na získávání a evidenci kvalitativních údajů o činnosti vysokoškolských knihoven, podpora prezentace „best practice“ i „worst practice“, podpora dostupnosti záznamů těchto zkušeností (např. prezentace z konferencí, stáží...) a jejich propagace (mj. Newsletter AKVŠ).